

prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul Central)
Judecător: N. Costăș
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Corcenco, I. Grosu, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vasile Rotari,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Cet-Nord” împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei pentru
pierderile normative la energie termică și compensarea taxei de stat,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, prin care s-a
respins apelul declarat de către Vasile Rotari și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Bălți (sediul Central) din 15 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 15 mai 2015, Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Vasile Rotari cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile
normative la energie termică și compensarea taxei de stat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza actului de deconectare
din 22 ianuarie 2004, apartamentul XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate lui
Vasile Rotari a fost deconectat de la sistemul centralizat de încălzire.

Susține reclamantul că în cazul deconectării integrale de la sistemul central de
încălzire, consumatorul urmează să achite plata pentru pierderile normative de energie
termică conform Hotărârii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011.

Astfel specifică reclamantul că Vasile Rotari urmează să achite pierderile normative de energia termică pentru perioada 1 octombrie 2011 – 1 aprilie 2014 în sumă de 1689,83 lei.

Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” menționează că calculul a fost efectuat în mărime de 10 % pentru sezonul 2011- 2012, 15 % pentru sezonul 2012-2013 și 20 % pentru sezonul 2013-2014.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările operate prin Hotărârea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011, consumatorul este obligat să achite plata pentru sezonul precedent până la 01 august a anului curent.

La 29 ianuarie 2015, Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” a înaintat o pretenție în adresa lui Vasile Rotari, prin care a solicitat achitarea datoriei formate, însă solicitarea a rămas fără răspuns.

Solicită Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” încasarea din contul lui Vasile Rotari în beneficiul său a datoriei în sumă de 1689,83 lei și a taxei de stat în mărime de 270 lei.

La 5 august 2015 , Vasile Rotari prin intermediul avocatului Moruz Valentina, a înaintat cerere de suspendare a procesului în legătură cu faptul că Vasile Rotari a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la anularea avizului de plată pentru luna aprilie 2015, prin care s-a impus spre plată pentru energia termică suma de 2441,08 lei (f.d. 24).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 5 august 2015 s-a admis cererea de suspendare a procesului depusă de Vasile Rotari prin intermediul avocatului Moruz Valentina, s-a suspendat procesul civil până la data rămânerii irevocabile a hotărârii în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Rotari împotriva Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” cu privire la anularea avizului de plată pentru luna aprilie 2015 (f.d. 29).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 31 octombrie 2016 s-a dispus reluarea examinării cauzei civile (f.d. 36).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 15 martie 2017 s-a admis acțiunea integral, s-a încasat din contul lui Vasile Rotari în beneficiul Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” datoria pentru pierderile normative la energie termică în sumă de 1689,83 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 270 lei, în total 1959,83 lei (f.d. 101-105).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2017, s-a respins apelul declarat de către Vasile Rotari și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 15 martie 2017 (f.d. 147-151).

La 30 ianuarie 2018, Vasile Rotari a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea actului judecătoresc contestat și a hotărârii primei instanței cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

Recurentul, Vasile Rotari, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Recurentul menționează că Societatea pe Acțiuni „Cet-Nord” nu a prezentat probe, care ar confirma faptul că prin țevile de tranzit din apartamentul său se asigură menținerea aerului de +18 C.

Relatează recurentul că țevile de tranzit din apartamentul său au fost izolate integral și nu are loc degajarea temperaturii de la acestea.

Totodată susține recurentul că acțiunea a fost înaintată în instanța de judecată de către directorul adjunct Cușnir N., care nu este în drept să depună o asemenea cerere de chemare în judecată.

Specifică recurentul că ordinul nr. 4 din 18 martie 2013 și instrucțiunea de serviciu, potrivit căruia Cușnir N. are dreptul să semneze și să înainteze acțiunea în instanța de judecată nu au forță juridică, deoarece prin ordinul enunțat Cușnir N. a fost transferată în funcția de director- adjunct cu termen de probă de 3 luni, iar un alt act care ar confirma acest fapt nu a fost prezentat.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 26 februarie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Societății pe Acțiuni „Cet-Nord”, informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Pînă la examinarea cauzei, intimatul nu a depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Vasile Rotari este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră în termen recursul declarat de Vasile Rotari la 30 ianuarie 2018, din următoarele motive.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 16 noiembrie 2017 a fost expediată în adresa părților la 29 noiembrie 2017 (f. d. 152), iar conform avizului de recepție se confirmă faptul că recurentul Vasile Rotari nu a recepționat copia deciziei instanței de apel, plicul fiind returnat cu indicația factorului poștal că destinatul este plecat (f.d. 155). Totodată instanța de recurs a constatat că conform avizului de recepție se confirmă faptul că avocatul recurentului a recepționat copia deciziei instanței de apel la 4 decembrie 2017 (f.d. 154).

Astfel, instanța de judecată consideră că recursul declarat de Vasile Rotari este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face

incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*,

ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Vasile Rotari este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. b), c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Vasile Rotari a formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de

procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Vasile Rotari nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Vasile Rotari se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea